

moj novi minimulti

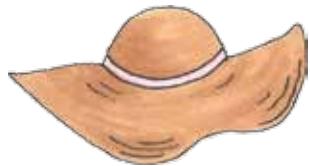

Držimo se i na odmoru na KORONA pravila!
Lipe praznike!

Odmor na Nijuzaljskom jezeru!

Ča/Što tribaš?

kraljača – morje – sunce – kufer – ručnik – ležaljka – sladoled – očalji – suncobran

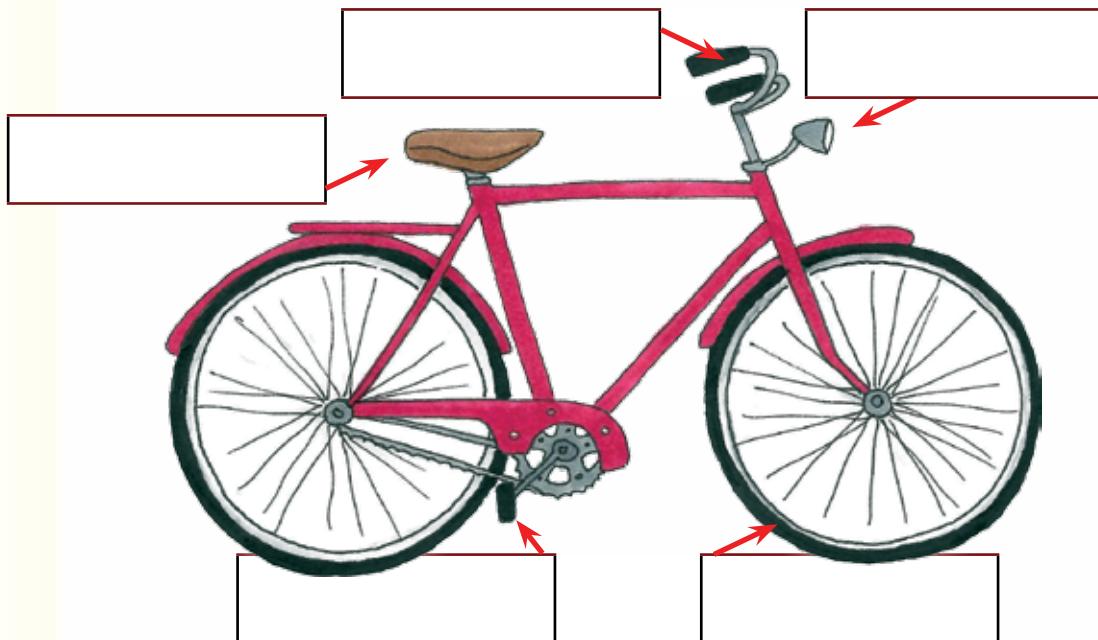
K	F	R	I	M	O	R	J	E	O	I	Z	C	V	N	B	J	H	K	K
U	H	J	K	L	Č	P	Š	C	H	J	O	Č	A	L	J	I	J	L	R
F	E	T	F	G	K	L	O	N	K	L	O	Č	U	N	A	A	K	I	L
E	E	Č	L	K	E	R	E	U	J	K	Ć	O	E	G	F	S	U	O	J
R	H	N	N	M	H	F	D	S	L	A	D	O	L	E	D	R	T	Ć	A
A	A	C	N	J	K	O	P	I	K	J	M	L	P	Š	T	R	R	P	Č
M	L	E	Ž	A	L	J	K	A	G	H	J	G	J	J	I	I	F	P	A
U	P	O	I	U	J	K	Č	B	N	B	R	U	Č	N	I	K	G	O	I
O	S	U	N	C	O	B	R	A	N	M	R	E	S	A	F	L	G	T	U

Moj bicikl

Poznaš dijele tvojega bicikla? Glej točno!

sidalo – volan – pedal – guma / kolo – reflektor / svitlo

Moreš se isto vježbati online:

<https://www.oamtc.at/aux/app/fahrradchampion/>

A screenshot of a mobile application. At the top, it says "WÄHLE DEINEN BONUS..." with three circular options: "NUR ZU", "LOS GEHT'S", and "SASCHI CHALLENGE". Below this is a green box containing the text "Starte das Spiel um Fahrrad-Champion zu werden." Underneath is a progress bar labeled "LEVEL 1 – MÜNZEN-FÄRKEN" with numbers 1 through 9. At the bottom, it says "Noch 20 Fragen bis zum Level 2!".

A screenshot of the mobile application showing the game interface. It features a yellow logo with a cartoon character and the text "Fahrrad-Champion". Below the logo, there are sections for "Basisfunktionen", "Ziel", and "Zur Hochreife hinzufügen". On the right, there are four small screenshots of the game interface showing different levels and challenges.

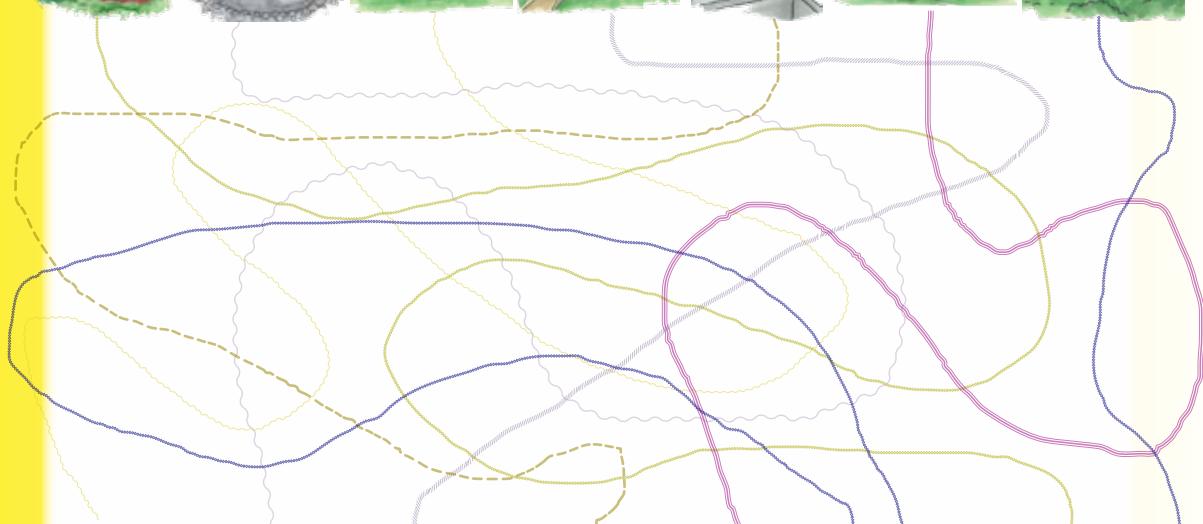

Klepeto na izletu u Gradišću

U ferija/praznici će si Klepeto pogledati različne znamenitosti.
Kakve znamenitosti pohodi Klepeto? Glej točno i poveži pravilno!
Čitaj imena znamenitosti, postavi pitanja i onda napiši rič pod sliku!

dvorac – jezero – crikva – štatura/figura – stan – mjesto – brig – grad

Kakov dvorac je ovo?

Kakova crikva je ovo?

Kakovo jezero je ovo?

Klepeto svečuje 100. rođendan Gradišća!

Stoprv pred točno 100 ljet, ada 1921. ljeta, priključena je naša domovina k Austriji i dostala je ime Gradišće.
Klepeto se veseli i svečuje ov jubilej.

tancati – jačiti – svečevati – igrati tambure – nositi nošnju – veseliti se – jisti

Napiši rečenice ovako: **Klepeto jači.**

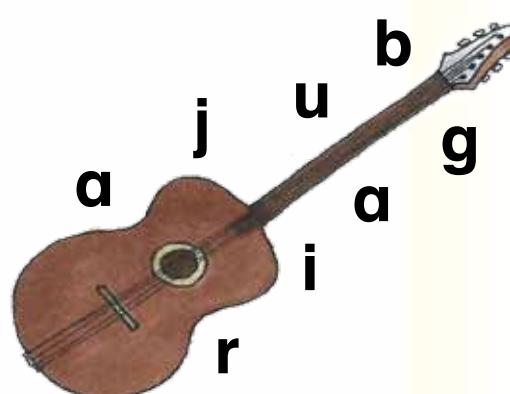
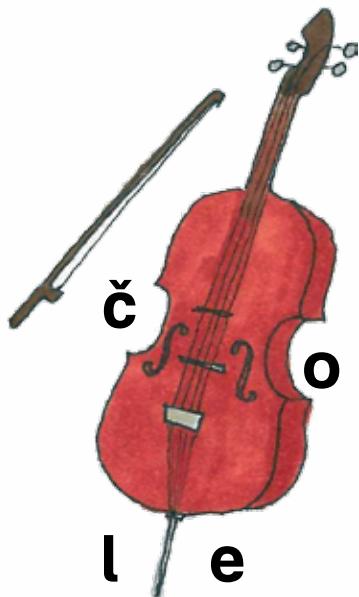
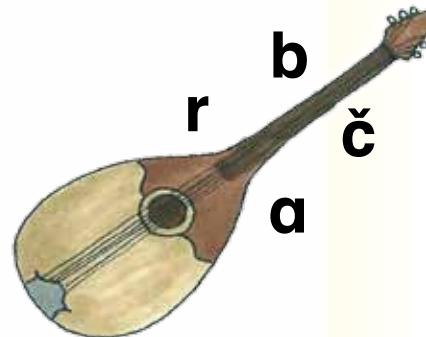
Klepeto tanca. Klepeto svečuje.

k: premišljavanje o jeziku
imati uvid u funkciju riči, formulirati jednostavne rečenice

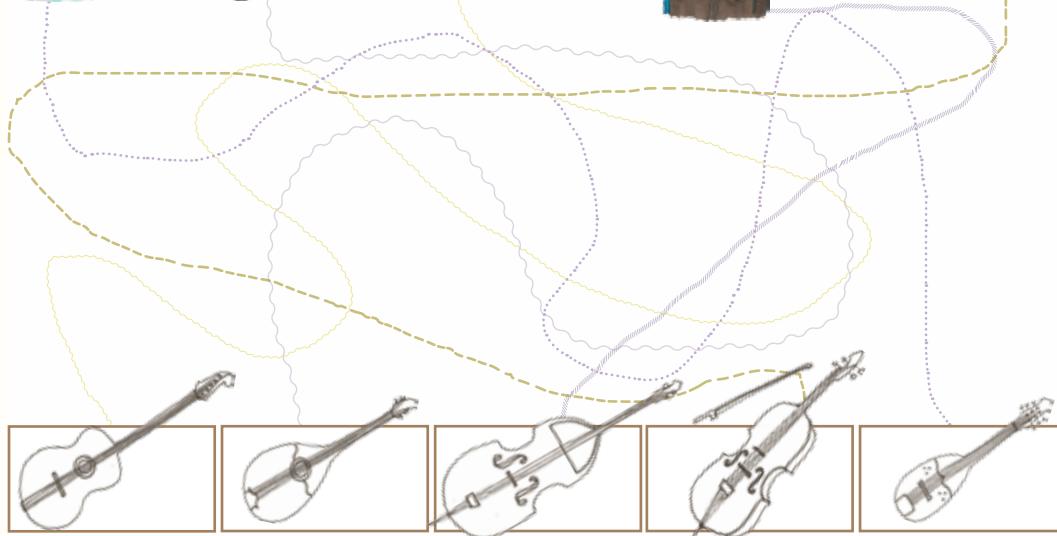
Instrumenat „tamburica“

Poznaš ti ove instrumente? Napiši pravilno!

Ke vrsti tamburice igraju dica?

Poglej točno, pomoljaj instrument i piši rečenice!

Branko

Sofija

Štefan

Zenka

Andrija

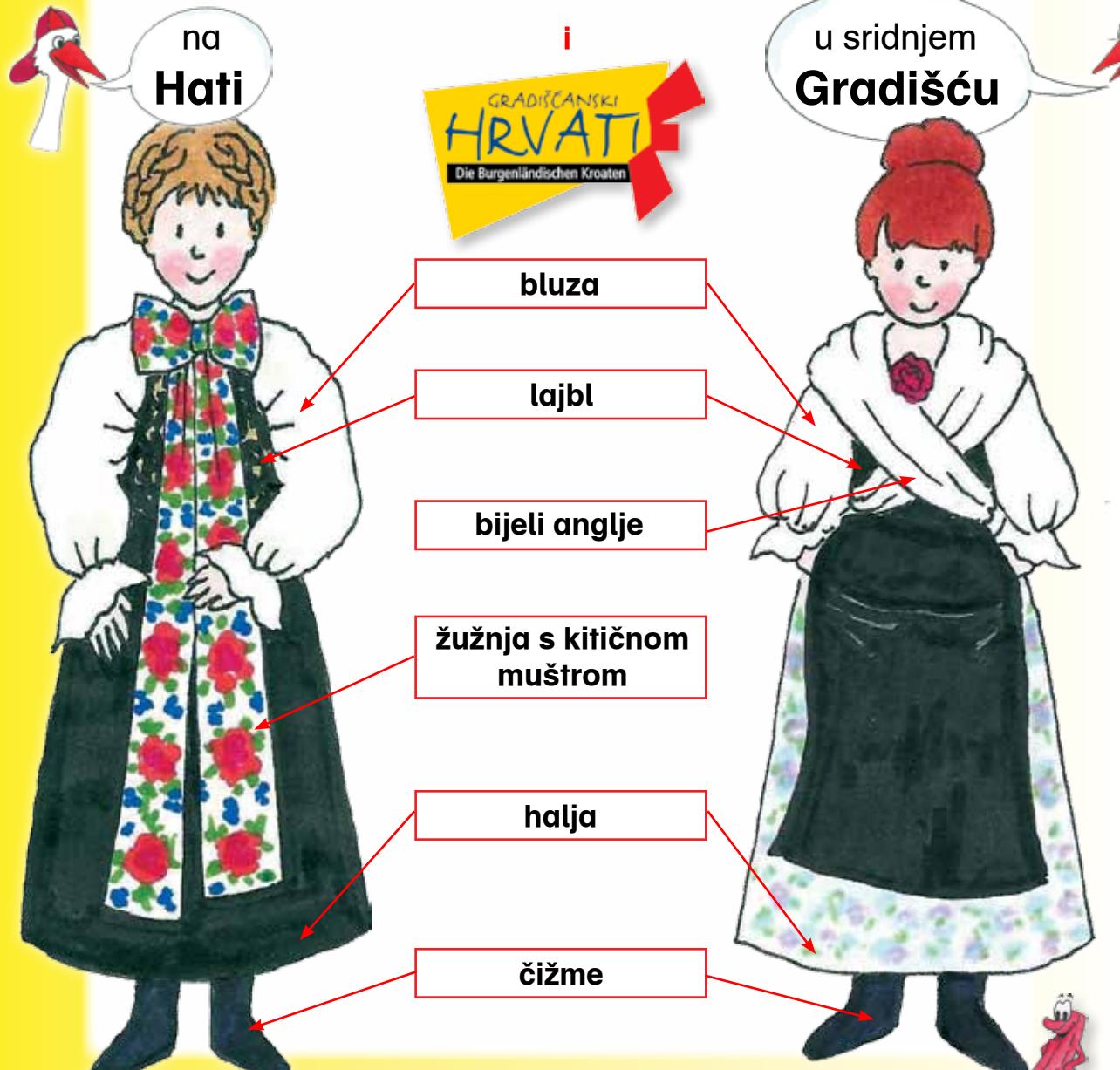
Andrija igra bisernicu.

Ženska nošnja ovde i onde

Nošnje širom Gradišća imaju različne mustre, farbe i oblike.
Prispodobi ove dvi slike! Kade vidiš razlike? Ča/Što je isto?

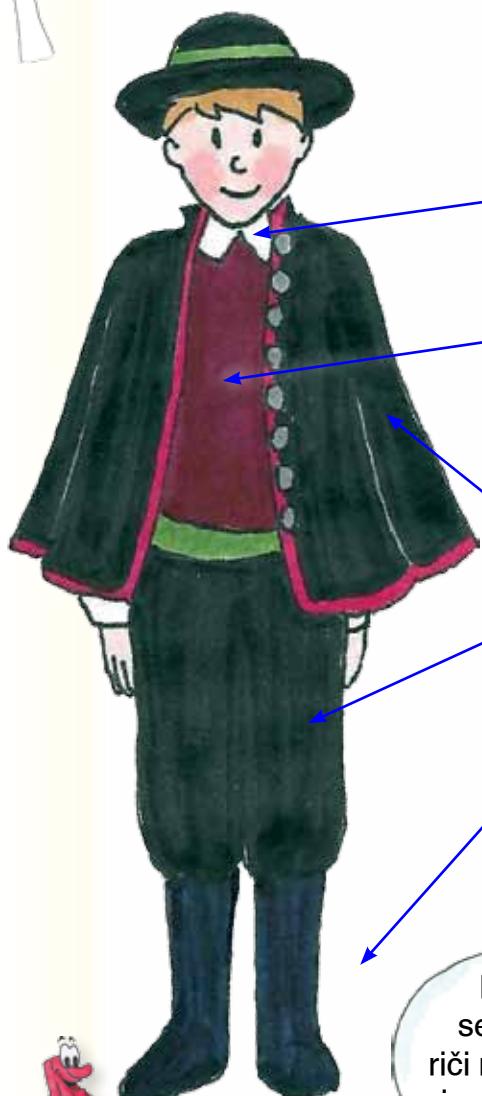
Ov put predstavljamo nošnju:

Muška nošnja ovde i onde

Na ovoj strani predstavljamo mušku nošnju.
Prispodobi opet slike! Kade vidiš razlike? Ča/Što je isto?

Nošnja na
Hati

bijela košulja

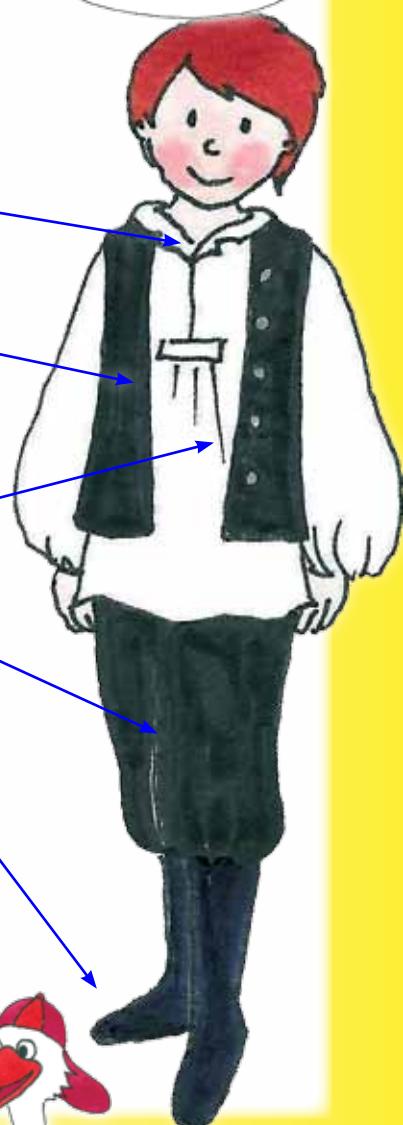
lajbl

jankl

črne hlače

čižme

i
u srednjem
Gradišću

Danas sam
se toliko novih
riči naučio. Moram
si sve ljuto napisati
u pisanku!

minimulti novi moj

100 ljet Gradišće

Izračunaj i najdi rič!

Računaj i napiši pravilnu slovu u tabelu!

$6 \cdot 6 =$ V
 $4 \cdot 5 =$ S
 $8 \cdot 3 =$ A
 $0 \cdot 8 =$ E
 $9 \cdot 9 =$ T
 $7 \cdot 6 =$ U
 $4 \cdot 3 =$ R

$9 \cdot 10 =$ Z
 $2 \cdot 7 =$ J
 $3 \cdot 6 =$ L
 $8 \cdot 4 =$ I
 $5 \cdot 7 =$ N
 $8 \cdot 8 =$ M

Gradišće je najmladja ...

20	24	36	0	90	35	24		90	0	64	18	14	24

42		24	42	20	81	12	32	14	32				

Dvoja sunca slišu skupa. Pošarbij je istom farbom!

$4 \cdot 3$

$5 \cdot 6$

$6 \cdot 2$

$3 \cdot 8$

$9 \cdot 7$

$10 \cdot 3$

$6 \cdot 4$

$8 \cdot 5$

$7 \cdot 9$

$4 \cdot 10$

Poznaš ovu stran u internetu?

<https://www.solvemoji.com>

The screenshot shows the homepage of Solvemoji.com. At the top, there are social media links for Facebook, Instagram, and Twitter, followed by the website's logo "Solvemoji.com". To the right are "Register" and "Login" buttons, and "Login using" links for Google and Facebook. Below the header, there are tabs for "HOME", "HOW TO PLAY", "NEW PUZZLES", "POPULAR PUZZLES", and "LEADERBOARDS". A sidebar on the left shows a "3.7k" count with social sharing icons. The main content area features two examples of emoji-based puzzles: one for "junior" level and one for "Easier - Age 4+". Another section shows a "Next Level" puzzle. Text on the page includes: "Emoji maths puzzles - Loved by students and teachers - Great for home schooling", "10 levels of difficulty - Choose from Classic, Grid or Word types, or mix them up", "Register using either Solvemoji, Facebook or Google+ and join the leaderboards", and "New puzzles added daily".

Ovde si moreš sam/a načiniti matematičke ganjke i igre!

Three examples of emoji-based math puzzles are shown:

- ID: 51489 MEDIUM Next Level**
EMOJI PUZZLES FOR DEVELOPING MINDS
 $1 \times 6 = ?$
 $+ + = 60$
 $11 \times \text{book} = 286$
 $= =$
 $17 \quad 36$
 $\text{pencil} \times \text{book} + \text{pencil} = ?$
Solvemoji.com
1/2 (50%)
- ID: 51506 LEVEL 5 junior**
EMOJI PUZZLES FOR DEVELOPING MINDS
 $\text{book} + \text{book} = 22$
 $\text{book} \times \text{book} = 154$
 $\text{book} \times \text{book} = 42$
 $\text{book} \times \text{book} = ?$
Solvemoji.com
0/0 (0%)
- ID: 51467 EASY extra**
EMOJI PUZZLES FOR DEVELOPING MINDS
 $10 + \text{hand} = 12$
 $+ + =$
 $\text{hand} + \text{hand} = 12$
 $= =$
 $15 \quad 9$
 $2=e \quad 7=i$
 $4=v \quad 8=j$
 $5=y \quad 9=s$
 $6=q \quad 10=c$
Solvemoji.com
1/2 (50%)

Isto moreš kontrolirati i rješenja! Čuda veselja!

k: operiranje
vježbati osnovne računske operacije

minimulti novi moj

12. stran

Igra kockom – 1

štart

Ugars

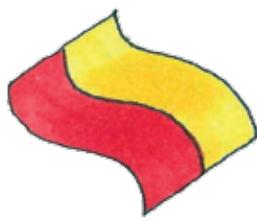
Sveti
Martin

Pisani
brig

Željezno

Eisenstadt

moj novi minimulti

Na neki polji vidiš slik
Ako dojdeš na sliku, skoči na rič!

ska

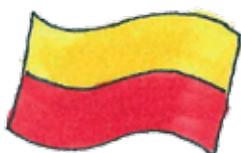
Austrija

cilj

grb

Gradišće

ke, a na neki stoju riči.

Ako dojdeš na rič, skoči na sliku!

minimulti novi moj

Ča/Što nosu Hrvat i Hrvatica?

100 ljet Gradišće: Glej i poveži pravilno!

Hrvatica nosi rubac.

Hrvat nosi krljaču.

Ona nosi črnu halju.

On nosi črne cipele.

Divičica nosi šaru bluzu.

Dičak nosi bijelu košulju.

Luka,
nosiš rado
nošnju?

Da,
ali najdraži
su mi ipak
džinsi i
pulover!

Hrvati i prava

100 ljet Gradišće: Nadopuni riči!

Jur oko petsto ljet dugo živu u Austriji Hrvati.

Mjesto se zove Gradišće. Hrvati imaju posebnu opravu, ka se zove _____. Ima različnih nošnji.

Čuda puti nosi divičica na glavi _____.

Halja je bijela, črna ili _____.

Hrvatica nosi bijelu ili šaru _____.

Dičaki nosu na glavi črnu _____.

Na nogu vidimo črne _____.

Hrvat nosi bijelu košulju.

Nošnja Gradiščanskih Hrvatov

Važan znak hrvatskoga kulturnoga žitka u Gradišću predstavlja hrvatska nošnja. Svaki kraj ima svoju narodnu nošnju. **100 ljet Gradišće** je čas svečevanja. Svetičnu nošnju nosu Hrvatica i Hrvat pri osebujni prilika.

Nošnja Hrvata (na Hati)

krljača - lajbl - košulja
žužnja s kitičnom mustrom - jankl
hlače - čizme

Nošnja Hrvatice (na Hati)

frizura - bluza - lajbl - žužnja s kitičnom mustrom - špicni vratnik - doljna halja
svilni fertuk - čizme - halja

Zaredi pravilno dijele nošnje!

Odmor u Gradišću

Interaktivna QR-code igra

Maja i Florijan se jur jako veselu na praznike. Oni kanu putovati kroz cijelo Gradišće i si pogledati neka hrvatska sela.

Ovako ide: Pomozi dici na pravi put. Skeniraj jedan interaktivni code i igraj odgovarajuću igru. Na koncu svake igre dostaneš jedan broj. Napiši ov broj na odgovarajuće mjesto u karti.

Na koncu: Svako selo ima jednu šaru slovu.

Glej na broj u karti i napiši odgovarajuću slovu u kocku. Piši sve slove veliko!

Gradišće

1	5	2	6	4	7	3

k: čitanje uz razumivanje
upoznati Gradišće

minimulti novi moj

Veselje / Pir / Svadba / Ženidba

Nastavak: 100 ljet Gradišće – Kako je bilo prije?

Prije nisu pozivali zaručnaci, nego takozvani pozivač, a to stoprvi jedan tajedian pred veseljem. Na dan veselja su stačila i posnažnice s guslari prošli po zaručnjaka i onda po zaručnjicu, ku je pozivač morao „isprositi“. Zaručnjica je imala bijelu halju i na glavi vijenac ili šlajer (ako nije bila noseća ili jur imala dite), a zaručnjak črno odijelo. Svidok zaručnjice je bio ujac, a svitok zaručnjaka stric. Po prisići je bilo na krčmi jilo: juha, meso sa zeljem (ukadjeno), grofini, vrtanj i suho pecivo. Nekoliko ljet kasnije počelo se je jisti svinjsko pečenje i kuhano govedje, hrenovica, Bečki odrizak, pohano ili pečeno piple i salate. Pilo se je vino i voda. U selu su bile neke žene, ke su kuhale na veselji, a rođakinje su pomagale. Po jilu je bilo darovanje. „Ženske posnažnice“ su jačile „Nos’te dare pod košare, da se ljubav ne zatare ...“ („Rodи, Bože rodи ...!“), a gosti su nosili dare.

Najbliža rodbina je počela, a onda su došli svi drugi na red, kot se je u pjesmi jačilo. Pred bojom su žene darovale mlađom paru plahte na stelju, ručnike i posudje a muži pineze.

Koč-toč su maskirani ljudi došli i tancali sa zaručnjicom i s drugimi gosti, a kuharice su jim morale napuniti košare s jilom i pilom. Po polnoći bio je „časni tanac“, pri kom je zaručnjica sa svakim gostom morala fancati. Ujutro su svi gosti uz pratnju guslarov „domom peljali“ k zaručnjaku. Žene su nosile dare na glavi i jačile „Otpirajte vrata i ljesu, peljamo vam mladu nevestu ...“ Onde su svi dostali vrtanje i kavu. Neki put je veselje duralo do objeda, ako muzikanti nisu bili umorni i još mogli guslati. Bilo je svenek jako veselo, su nam svi potvrdili.

Poveži rečenice, ke slišu skupa i napiši slove u rješenje!

- 1 Prije na veselje nisu pozivali zaručnaci
- 2 Zaručnjica je nosila bijelu halju
- 3 Zaručnjak je nosio
- 4 Po prisići su
- 5 Neke žene su kuhale, a rođakinje
- 6 Pri časnom tancu je zaručnjica tancala
- 7 Ujutro su svi gosti skupa s muzikanti
- 8 Veselja su uvijek bila

- odijelo. (N)
nego pozivač. (P)
sa svimi gosti. (V)
svi gosti prošli u krčmu. (K)
su pomagale u kuhinji. (O)
jako vesela. (C)
prošli k zaručnjaku. (A)
a na glavi vijenac ili šlajer. (I)

P

1 2 3 4 5 6 7 8

Situacija za vrime boja i po boju

Čitaj, što dida povida o boju!

Dida povida, ke katane su bile u svojem rodnom selu:

„.... Kod nas u Pinkovcu su bile ruske katane, jer smo bili takozvana „Ruska posadna zona“ (= Russische Besatzungszone). Neki ruski vojaci su kuhalili i spavalii kod nas u stanu, a neki stani su bili lazareti. Imali su i vojnu bolnicu i kino u našem selu. „.... U Pinkovcu nismo imali napad bombova ili zračnih napadova. Ceste, stani i mosti se nisu zničili.“

Dida povida o ljudskom imanju:

„.... Ako smo si kćerili nešto kupiti, smo tribali takozvani list povjerenja (= Bezugsschein) od načelnika i dodatno još pinez. Ljudi, ki su imali šumu, su morali dati drva. Pokidob, da nismo imali vridnoga dugovanja, se i nismo morali jako bojati za naše imanje.“

Dida povida o hrani i jilu:

„.... Mi nismo imali tako čuda za jisti, ali bilo je dobro, da smo imali domaćih živin, vlašćega povrća i žita, tako da smo se mogli sami hraniti. Imali smo krumpirov, jaj, mesa, slanine, kruha, zelja, kukorice, masti i muke.

slika jednoga vojaka
iz Pinkovca

Ponekad smo i zakopali hranu u zemlji i ju tako shranili pred tujjinci.“

Dida povida, kako je bila situacija žen po boju:

„.... Žene sigurno nigdje nisu imale lako.
Mlade žene su se rupcom i blatom načinile na starije, jer su se bojale silovanja.“

Dida povida dalje:

„.... Iz Amerike su slali pakete s opravom, ke su nekim već, a drugim manje bili potrebni. U Pinkovcu je bio još jedan ruski logor, u kom su imali „ukradjeno“ dugovanje (cipele, opravu,).

Ako je bilo još dobro, se je privezlo u Veliki Petrištof na kolodvor i onda dalje u Rusku.“

Rešerširaj malo u internetu ili pitaj svoje starestarje/roditelje!

- Koj posadnoj zoni je pripadalo tvoje selo?
- Što su ljudi imali za jisti? Čega su se hranili za vrime boja?
- Kako je bila situacija po boju u tvojem selu?
- ...

Kockanje – Živine

Gibanje i šport!

Žaba:

Skoči kot žaba!

Pauk:

Gibaj se kot pauk na četiri noge, ali obrnuto!

Konj:

jahati – Načinji deset čučnjev!

Ptica:

Protegni ruke i leti kot ptica!

Miš:

Biži s malimi koraki tako friško kot znaš!

Korenjača:

Legni se na trbuh i plivaj rukami i nogami.

Broji do deset!

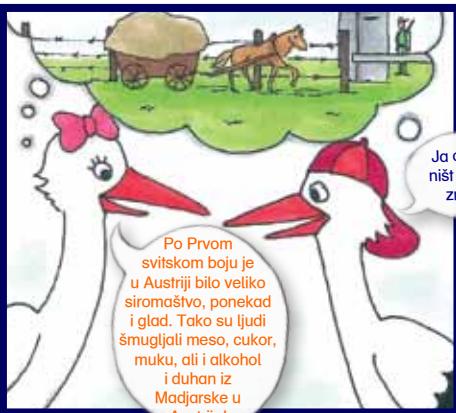
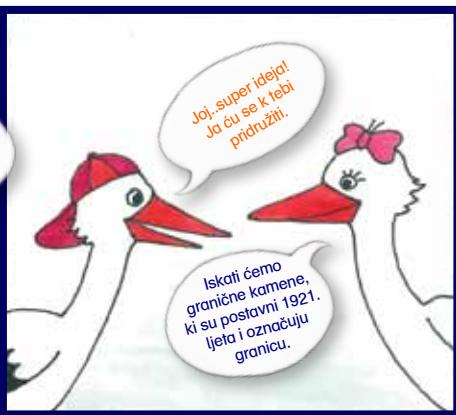
Čitaj i gibaj se!

Povidajka s gibanjem!

Vrime će biti lipo i sunčano		ruke dignuti i sunce pokazati
Što/Ča ču onda dje-lati svaki dan?		jednu ruku na bra-du i misliti
Ponedeljak ču pli-vati.		rukami plivati
Utorak ču jahati.		galopirati nogami kot konj
Srijedu ču voziti bicikl.		na tlo povaliti i nogami voziti bicikl
Četvrtak ču planinariti		Plank-pozicija i nogami hodati
Petak ču roniti.		ruku na nos, čučati i stati se (5 puta)
Subotu ču bižati.		bižati
Nedelju ču dugo spavati i se sunčati.		na tlo povaliti, ruke i noge protegnuti
Ja se jur jako vese-lim na ljeto. Juhu!		smijati se i skočiti

Naš mali štrok/Naša mala roda/gola

Poznate zgrade u Gradišću

U ţerija pohodi Memo dvorce i grade u Gradišću.

On projde u **Novi Grad** i pohodi grad.

On projde u **Livku** i pohodi grad.

On projde u **Fortnavu** i pohodi grad.

On projde u **Željezno** i pohodi **dvarac Esterhazy**.

On projde u **Lanžer** i pohodi ruševinu.

On projde u **Halbturn** i pohodi dvorac.

Čitaj dalje u drugom izdanju!

k: čitanje

razumiti čitate tekste, ki odgovaraju starosti

minimulti novi moj

Poznaš instrumente?

Ako si nisi siguran/sigurna
poglej na stran 6!

Vlasnik i izdavač / Medieninhaber und Herausgeber: © 2021. HNVŠ

Narodna visoka škola gradišćanskih Hrvatov - <http://www.vhs-croates.at>
VHS der burgenländischen Kroaten in 7000 Eisenstadt, Marktstraße 3, Technologiezentrum

Odgovorno uredništvo: Bunyai Štefan, Demuth Doris, Gartner Adelina, Golubović Christina, Herzig Dagmar, Kulovits Marina, Kužat Nina, Marlovits Heidemarie, Schweiger Peter, Waldsch Christina, Zvonarich Anna

Lektorica: Zrinka Kinda, Koordinatorica: Vukman-Artner Karin

Ilustracije: Gabriel Jasmine - Layout i slogan: Bunyai Štefan

Opoziv minimulti digital: <https://minimulti.bildungsserver.com/default>

Poštanski ured ishadjanja: 7000 Željezno, Tiskara: Wograndl Druck, 7210 Matrštof

Izjava polag Zakona o mediji: „moj novi minimulti“ je časopis za školare/školarice u Gradišću.

Erklärung gemäß Mediengesetz: „moj novi minimulti“ ist eine Zeitschrift für SchülerInnen im Burgenland, verfasst in kroatischer Sprache. Gefördert vom Bundeskanzleramt aus Mitteln der Volksgruppenförderung.

Kazalo

Odmor na Nijuzaljskom jezeru!	2
Moj bicikl	3
Svakdir je lipo, ali doma je najlipše	4
Živine u potoku i rijeku	5
Inštrumenat „Tamburica“	6
Koje vrsti tamburice igraju dica?	7
Ženska nošnja ovde i onde	8
Muška nošnja ovde i onde	9
100 ljet Gradišće	10
Poznaš ovu stran u internetu?	11
Igra kockom	12
Igra kockom	13
Ča/Što nosu Hrvat i Hrvatica?	14
Hrvati i prava	15
Nošnja Gradišćanskih Hrvatov	16
Odmor u Gradišću	17
Veselje / Pir / Svadba / Ženidba	18
Situacija za vreme boja i po boju	19
Kockanje – Živine	20
Čitaj i gibaj se!	21
Klepeto	22
Memo: Poznate zgrade u Gradišću	23
Poznaš instrumente?	24

minimulti
digital

